

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

17. posiedzenia, I. sesji VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 29. grudnia 1902.

T R E Ś Ć.

Zagajenie sesji.

Urlopy pp.: Dunajewskiego, Piętaka, Wodzickiego, Paszkowskiego, Sanguszki, Szeptyckiego Jana, Milewskiego, Zagórskiego, Starzeńskiego, Gołuchowskiego, Horodyskiego. Wybranowskiego i Gromnickiego.

Spis petycji.

Pisma rządowe o zniesienie nietykalności pp.: posłów Płockiego, Truskolaskiego i Skołyżewskiego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za r. 1901.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu budżetu funduszu krajowego na r. 1903

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o prowizoryum budżetowym na pierwsze trzy miesiące roku 1903.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie poboru krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa. Głos p. Abrahamowicza.

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Radomyśl, powiatu Mieleckiego, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu, i uchwała.

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Przeworsk na pobór

opłaty gminnej od psów. Głosy pp.: Stojalowskiego i Wereszczyńskiego. Uchwała ustawy.

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Rudkach koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostów na potoku Wiszence w Rudkach, i uchwała.

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Jarosławiu koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jarosław-Hucisko i Wydziałowi powiatowemu w Jarosławiu do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Jarosław-Kańczuga. Uchwała wniosku Wydziału krajowego

Odpowiedź Wydziału krajowego na interpelacje: pp.: 1) Krempey w sprawie należytości dla kraj. funduszu szkolnego od skarbu b. Królestwa polskiego; 2) Stapińskiego w sprawie rozwiązania gminnej Kasy pożyczkowej w Krynicy; 3) Bohaczewskiego w sprawie płac dozorców leśnych fundacyi skarbkowskiej.

Wnioski pp.: Żardeckiego o utworzenie szkoły średniej w Łańcucie i Stapińskiego o amnestyę dla wychodźców, obowiązanych do służby wojskowej, a przebywających w Ameryce za zar. bkiem.

Interpelacje pp.: Stapińskiego i Huzy w sprawie wymiaru grzywien stęplowych od petycji zbiorowych.

Porządek dzienny 18. posiedzenia.

Początek posiedzenia o godz. 10. min. 40 przed południem.

Przewodniczący JE. Andrzej hr. **Potocki**, Marszałek krajowy

Ze strony c. k. Rządu: JE. Leon hr. **Piniński**, c. k. Namiestnik i c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. **Łoś**, komisarz rządowy.

Sekretarze pp. ks. Teodor Bohaczewski, Kazimierz ks. Lubomirski, Stanisław Mycielski i Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 128.

Marszałek. Najwyższym patentem z 14. grudnia 1902, został zwołany galicyjski Sejm krajowy na dzień 29. grudnia b. r. Ponieważ Sejm jest w komplecie, posiedzenie otwieram.

Zanim przystąpimy do naszych prac, wzywam Panów, ażebyśmy dawnym zwyczajem zwrócili się myślą do Tego, (Posiowie powstają) do którego się zawsze nasze serca zwracają i wydali trzykrotny okrzyk: Najmiłościwiej nam panujący Cesarz i Król Franciszek Józef I. niech żyje!

(Izba powtarza trzykrotnie okrzyk, Niech żyje i Mnohaja lita!

Trzydniowych urlopów udzieliłem pp.: posłom: Dunajewskiemu, Piętakowi, Wodzickiemu, Paszkowskiemu, Sanguszcze, Szeptyckiemu Janowi, Milewskiemu, Zagórskiemu, Starzyńskiemu, Gołuchowskiemu, Horodyskiemu, Wybranowskiemu.

P. Ks. Gromnicki doniósł mi, że nie może brać udziału w obradach sejmowych z powodu choroby.

Proszę p. sekretarza o odczytanie spisu petycji.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):

1057. L. s. 1632. Gminy Kahujów, Honiatycze i Werbiż z przysiółkiem Sajków p. p. Merunowicza o wydzielenie z Wydziału pow. w Rudkach a przyłączenie do Wydziału pow. we Lwowie — do komisji administracyjnej.
1058. L. s. 1643. Ryniewicz Marya, wdowa po naucz. lud. w Nadwornie p. p. Ochrymowicza o podwyższenie pensji wdowej — do kom. szkolnej.
1059. L. s. 1934. Górkowa Marya, wdowa po prywatnym oficyaliście w Czortkowie p. t. p. o zapomogę — do Wydziału krajowego.
1060. L. s. 1635. Zarząd Towarzystwa Muzeum tatrzańskiego im. Chałubińskiego w Zakopanem p. t. p. o subwencję na

cele Towarzystwa — do Wydziału krajowego.

1061. L. s. 1636. Wydział powiatowy w Przemysłu p. t. p. o zaprowadzenie przymusowego ubezpieczenia od ognia — do kom. administracyjnej.
1062. L. s. 1637. Wydział powiatowy w Husiatynie p. t. p. j. w. — do komisji administracyjnej.
1063. L. s. 1638. Wydział pow. w Nowym Sączu p. t. p. j. w. — do kom. administracyjnej.
1064. L. s. 1639. Wydział powiatowy w Kołomyi p. t. p. j. w. — do kom. administracyjnej.
1065. L. s. 1640. Wydział pow. w Jaśle p. t. p. j. w. — do kom. administracyjnej.
1066. L. s. 1641. Wydział pow. w Rawie p. t. p. j. w. — do kom. administracyjnej.
1067. L. s. 1642. Wydział powiatowy w Tarnowie p. t. p. j. w. — do kom. administracyjnej.
1068. L. s. 1643. Towarzystwo „Szkilna Pomicz“ w Kołomyi p. p. Barwińskiego o zasiłek na r. 1903 — do Wydziału krajowego.
1069. L. s. 1644. Łopuszańska Helena, sieroć po dyrektorze szkoły wydziałowej p. t. p. o kwartał pośmiertny i datek na wychowanie — do kom. szkolnej.
1070. L. s. 1645. Kotulowa Leokadya, wdowa po kierowniku szkoły w Krośnie p. p. Trzecieckiego o podwyższenie pensji wdowej — do kom. szkolnej.
1071. L. s. 1647. Założyciele i właściciele gimnazjum żeńskiego w Krakowie p. p. L. Jaworskiego o subwencję na rok 1903 — do Wydziału krajowego.
1072. L. s. 1648. Nauczycielstwo szkół pospolitych i wydziałowych miasta Krakowa p. t. p. o regulację płac — do Komisji szkolnej.
1073. L. s. 1649. Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie przez Członka Sejmu Ks. Arcybiskupa Teodorowicza o subwencję — do Wydziału krajowego.
1074. L. s. 1650. Ks. Siemieński Aleksander proboszcz w Szywnaldzie p. p. Bujnowskiego o zasiłek na dokończenie budowy ochronek — do Wydziału krajowego.

1075. L. s. 1658. Gmina Kędzierzawce pow. Kamionka p. p. St. hr. Badeniego o przyjęcie na fundusz kraj. kosztów utrzymania w szpitalu budapeszteńskim Anny Olejnik — do Wydziału krajowego.

Marszałek. Otrzymałem pismo od c. k. Sądu pow. w Tarnowie, proszę p. sekretarza o odczytanie.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):

Pismo c. k. Sądu pow. w Tarnowie.

Do

Wysokiego Wydziału krajowego we Lwowie.

Odezwa.

Załączając pod ./ odpis skargi uprasza się o wyjednanie zezwolenia Wysokiego Sejmu krajowego w myśl §. 2 ustawy z 3. października 1861 l. 98 Dz. p. p. na karno-sądowe ściganie o obrazę czci p. Władysława Topór Płockiego, posła z Gorlic do Sejmu krajowego.

C. k. Sąd powiatowy Oddział IX.

Tarnów, dnia 6. października 1902.

Wnoszę o odesłanie tego pisma do komisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść (Większość.) Jest przyjęty.

Proszę p. sekretarza o odczytanie dalszego pisma sądowego.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):

Wysoki Sejmie krajowy!

Przy dołączeniu pod ./ aktów sprawy przeciwko Włodzimierzowi Truskolaskiemu, właścicielowi dóbr i posłowi na Sejm o przekroczenie z §§. 488, 491 i 496 u. k. uprasza się o udzielenie tut. Sądowi po myśli §. 2. ust. z 3. października 1861 l. 98 Dz. p. p. zezwolenia na karno sądowe ściganie posła na Sejm krajowy p. Włodzimierza Truskolaskiego w kierunku przekroczenia z §§. 488, 491, 496 u. k. popełnionego przeciwko czci Józefa Jankowskiego (c. k. naczelnika stacji w Szczawnem) w zażaleniu wniesionem przeciwko Józefowi Jankowskiemu do c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie.

Przytem zauważyła się, że wprowadzie przez przeoczenie ze strony podpisanego charakteru poselskiego p. Włodzimierza Truskolaskiego została rozprawa w powyższej sprawie już wyznaczoną na dzień 22. września względnie 20. października br., że jednak,

jak to protokół rozprawy wykazuje zaraz po wyjściu na jaw tej okoliczności przy rozprawie 20. października br. natychmiast dalsze postępowanie karne wstrzymano, a rozpisanie rozprawy za nieważne uznano.

C. k. Sąd powiatowy karny S. III. Oddz. III.

Lwów dnia 4. listopada 1902.

Pod względem formalnym wnoszę na odesłania tego pisma do komisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Proszę p. sekretarza o odczytanie trzeciego pisma, w sprawie sądowego ścigania p. Skołyżewskiego.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):

Wysokie Prezydium Sejmu krajowego we Lwowie.

Upraszam w sprawie gwałtu publicznego popełnionego na osobie Antoniego Żyłkiwicza — o zezwolenie ścigania posła sejmwego Wiktora Skołyżewskiego za zbrodnię z §. 84 u. k.

Akta Nr. IX. 2.266/2 załącza się.

Kraków dnia 25. listopada 1902.

Wnoszę odesłanie tego pisma do komisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść (Większość.) Jest przyjęty.

Przystępujemy do porządku dziennego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za rok 1901. (Al. 214).

Sprawozdawca p. Romanowicz ma głos. Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Romanowicz** (czyta).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za rok 1901.

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść (Większość.) Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu budżetu funduszu krajowego na rok 1903. (Al. 215.)

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Romanowicz** (czyta).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu budżetu krajowego na rok 1903.

Wydział krajowy wnosi na odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o prowizoryum budżetowym na pierwsze trzy miesiące r. 1903. (Al. 216.)

Sprawozdawca, Członek Wydziału krajowego p. **Romanowicz** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Romanowicz** (czyta).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o prowizoryum budżetowym na pierwsze trzy miesiące r. 1903.

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej z poleceniem złożenia sprawozdania na najbliższym posiedzeniu, z upoważnieniem do zdania sprawy bez drukowania sprawozdania.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda, kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie poboru krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa. (Al. 217.)

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Romanowicz** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Romanowicz** (czyta).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie poboru opłaty konsumcyjnej od piwa.

Wydział krajowy wnosi na odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej z wezwaniem przedłożenia sprawozdania na najbliższym posiedzeniu.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu?

P. Abrahamowicz. Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma p. **Abrahamowicz**.

P. Abrahamowicz. Pozwolę sobie uczynić wniosek, ażeby komisji budżetowej, której sprawozdanie to ma być przekazane, dozwolone było, aby ewentualnie mogła przedłożyć sprawozdanie na najbliższym posiedzeniu.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Głos ma p. sprawozdawca.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Romanowicz.** Zgadzam się z tym wnioskiem.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Radomyśl, powiatu Mieleckiego, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński** (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Radomyśl powiatu Mieleckiego na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Wysoki Sejmie!

Niekorzystne stosunki materialne gminy Radomyśl powiatu Mieleckiego oraz niezbędna potrzeba rozmaitych wydatków inwestycyjnych, skłoniły Radę gminną do starania się o nowe źródło dochodu, któreby umożliwiło jej pokryć koszta zamierzonych inwestycji.

Do inwestycji tych należą: nakazana przez władzę budowa rzeźni, urządzenie jatek, uporządkowanie targowicy i wybrukowanie i regulacja ulic, rozszerzenie budynku szkolnego.

W tym celu postanowiła Rada gminna uchwałą jeszcze z dnia 10. października 1900 zaprowadzić opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa i miodu na przeciąg lat 10. według następującej taryfy:

1) od jednego litra 100 stopniowego spirytusu po 8 hal.

2) od 1 litra słodzonych napojów spirytusowych jako to: rumu, araku, likieru, rozolisu, ponczowej esencji, śliwownicy i t. p. po 3 hal.

3) od 1 hektolitra piwa bez względu na gatunek po 2 Kor.

4) od 1 litra miodu po 8 hal.

Przeciw tej uchwale pod względem formalnym wniósł jeden z członków gminy, jako radny protest do ck. Starostwa, które protest ten odrzuciło. —

Według budżetów i inwentarzy stan majątkowy gminy przedstawia się jak następuje:

W r. 1899 wynosiły:

dochody	3.241 złr.
wydatki	5.164 złr.
niedobór	1.923 złr.

pokryty 50% dodatkiem do podatków bezpośrednich — wynoszących podług przecięcia z lat 1898-1900 rocznie 8.500 kor. bez podatku osobisto-dochodowego.

W roku 1900

dochody	3.302 złr.
wydatki	5.226 złr.
niedobór	1.924 złr.

pokryty również 50% dodatkiem do podatków bezpośrednich.

W roku 1901

dochody	6.602 K
wydatki	10.452 K
niedobór	3.850 K

na pokrycie którego nałożono 50% dodatek gminny do podatków bezpośrednich.

Wydział krajowy zauważa, że wskutek licznych nakazów ck. Starostwa, gmina zmuszoną była zaciągnąć już w roku 1901 pożyczkę w kwocie 22.000 K na odbudowanie rzeźni spalonej podczas pożaru miasta w r. 1900. —

Gmina prócz kilku parcel budowlanych, nie przynoszących jej żadnego dochodu i budynku gminnego, służącego wyłącznie na pomieszczenie urzędu gminnego, nie posiada majątku a główne dochody pochodzą z dzierżawy targowego rocznie 1.800 koron z ogledzin bydła 900 kor., z dzierżawy taks od rzezi bydła i 50% dodatku konsumcyjnego od mięsa około 3.100 kor.

Prócz wymienionych dochodów pobiera jeszcze gmina 50% dodatek od wina t. j. około 200 kor. rocznie i 500 kor. za najęcie budki urządzonej na sprzedaż nafty.

Ponieważ gmina jest już stale obciążoną 50% dodatkiem gminnym do podatków

bezpośrednich a dalsze podwyższanie stopy procentowej dodatków byłoby połączone z osłabieniem siły podatkowej, przeto gmina nie byłaby w stanie podołać przyjętym i czekającym ją zobowiązaniom bez osobnego źródła dochodu.

Ck. Dyrekcyja galicyjskiego funduszu propinacyjnego, zapytana o zdanie, oświadczyła w swem piśmie z 6 czerwca 1902 l. 5243, że z uwagi na niekorzystne stosunki materialne gminy oraz potrzebę inwestycji, na które gmina we własnych zasobach nie znajduje pokrycia, nie sprzeciwia się przyznaniu gminie proszonego prawa poboru opłat, zastrzega tylko, by gmina w razie przyznania jej tego prawa, porozumiała się co do wydzierżawienia opłat rzeczonych z ck. Dyrekcyją.

Zastrzeżeniu temu stało się już zadość, Rada gminna bowiem uchwałą z dnia 11. kwietnia 1902 zobowiązała się przyznać się mające opłaty wydzierżawić tylko za poprzedniem porozumieniem się z ck. Dyrekcyją, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi.

Uznając tedy potrzebę zaprowadzenia w gminie Radomyśl rzeczonych opłat, wszakże tylko do końca roku 1910, jako terminu zniesienia prawa propinacyi, Wydział krajowy wnosi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony./- projekt ustawy.

Ustawa

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Radomyśl (powiatu Mieleckiego) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje.

Art. I.

Gminie Radomyśl pow. Mielec zezwala się pobierać przez lat siedm od r. 1903 począwszy, opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1) od jednego litra alkoholu podług stustopniowego alkoholometra po 8 halerzy, czyli od 1 hektolitra stustopniowego alkoholu po 8 K.

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, jakoto: rozolisów, likierów, rumu, ponczowej esencji, araku, koniaku, śliwownicy i t. p. bez względu na ilość

zawartego w tych napojach alkoholu po 3 h., czyli od jednego hektolitra tych napojów po 3 K,

3) od jednego hektolitra piwa po 2 K;

4) od jednego hektolitra miodu 8 K.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Radomyśl.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji miejscowej w obrębie gminy; nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli § 6. Ces. Rozporządzenia z 17. lipca 1899 Nr. 120. dz. u. p. Cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumpcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę en bloc zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Przeworsk na póbór opłaty gminnej od psów.

Głos ma Sprawozdawca p. **Wereszczyński.**

Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński** (czyta).

Sprawozdanie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zezwolenia gminie Przeworsk na póbór opłaty gminnej od psów.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z dnia 20. września 1901 L. W. 57.149 przedłożył Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi projekt ustawy nadającej gminie „miasteczka“ Przeworska prawo poboru opłaty gminnej od psów w tej gminie posiadanych.

Dnia 28. grudnia 1901 uchwalił Wysoki Sejm projekt wspomnianej ustawy w brzmieniu zaproponowanem przez Wydział krajowy, poczem projekt ten pismem z dnia 28. grudnia 1901 ls. 88 udzielono c. k. Rządowi dla wyjednania Najwyższej Sankcyi.

C. k. Prezydium Namiestnictwa pismem z dnia 5. marca 1902 l. 1694/ pr. oznajmiło jednak Wydziałowi krajowemu, że Pan Minister spraw wewnętrznych reskryptem z dnia 4. lutego 1902 l. 3.203 zwrócił projekt wspomnianej ustawy do sprostowania w nim nazwy gminy Przeworsk z „miasteczka“ na „miasto“, albowiem w wydanem na podstawie spisu ludności z r. 1890 przez centralną komisję statystyczną urzędowym wykazie miejscowości w Galicyi jakoteż w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 24. kwietnia 1859 D. p. p. Nr. 111 o administracyjnym podziale Galicyi, Przeworsk stary jest nazwany miastem (Stadt). zarazem zarządził Pan Minister powzięcie uchwały Rady gminnej w Przeworsku zapewniającej umieszczenie w rozporządzeniach wykonawczych postanowienia, że „psy przez wojsko dla celów służby wojskowej utrzymywane, będą od opłaty uwolnione“.

Wydział krajowy w pierwotnym swym projekcie ustawy dlatego użył nazwy „miasteczko“ Przeworsk, ponieważ c. k. Namiestnictwo w odezwie z dnia 30. października

1875 l. 51.976 podającej na zażądanie tutejsze spis miast i miasteczek w kraju, nie zaliczyło gminy Przeworsk do rzędu miast. Otrzymawszy jednak powyższe pismo, e. k. Prezydum Namiestnictwa, odniósł się Wydział krajowy do dyrekcyi lwowskiego archiwum aktów grodzkich i ziemskich z zapytaniem, czy gminę Przeworsk niewątpliwie uważać należy za miasto i czy w tym kierunku znajdują się odnośne akta i dokumenty, przechowane w Archiwum.

Dyrekcya oznajmiła Wydziałowi krajowemu pismem z dnia 14. sierpnia 1902 l. 82, że gmina Przeworsk była w czasach Rzeczypospolitej „ponad wszelką wątpliwość miastem“ i że pod tym terminem znajduje się w Voluminach legum (T. V. f. 491), wreszcie że o tem świadczą przywileje z lat najstarszych bo już z r. 1473.

Wobec powyższego zmienił Wydział krajowy pierwotny swój projekt w ten sposób, że nazwał gminę Przeworsk nie miasteczkiem ale miastem.

Gdy nadto Rada gminna w Przeworsku powzięła uchwałę z dnia 26. maja 1902 postanawiającą, że „psy przez wojsko dla celów wojskowych utrzymywane są od opłaty uwolnione“, przeto Wydział krajowy stawia wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić projekt ustawy,

Ustawa

z dnia . . . . ., w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Przeworska powiatu łańcuckiego, na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicy i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§. 1.

Gminie miasta Przeworska, zezwala się na pobór przez przeciąg lat dziesięciu opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymanego po 4 K. rocznie.

§. 2.

Postanowienia wykonawcze, oraz wskazanie wypadków, w których dozwołonem będzie uwolnienie od opłaty określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

§. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§. 4.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu?

P. ks. **Stojałowski.** Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma p. **Stojałowski.**

P. **Stojałowski.** Wysoka Izbo! Już przy pierwszym traktowaniu tej ustawy w Wysokim Sejmie podniosłem, że opłaty od psów w mieście Przeworsku będą wielkiem obciążeniem nieszczęścia i tych gospodarzy, którzy zmuszeni są psy utrzymywać, jako stróżów domowych.

Wysoki Sejm nie przychylił się do tego wniosku i zdał to na łaskę magistratu.

Obecnie przychodzi Wydział krajowy z wnioskiem, ażeby ten przywilej, którego nie nadano psom gospodarzy, t. j. psom stróżom, dać psom wojskowym, tak, że ostatecznie już nietylko wojsko w Austrii jest poczytywane za uprzywilejowane, ale nawet już pies wojskowy ma być uważany za coś lepszego, aniżeli inne zwierzę. (Wesołość).

Według mego zdania jest to ustępstwo zupełnie niepotrzebne. Panowie wojskowi już mają tyle przywilejów, że niepotrzeba jeszcze ich psów uprzywilejowywać. Dlatego sprzeciwiam się stanowczo temu, ażeby ten przywilej tak bezwzględnie przyznany został psom wojskowym. Psy wojskowe z pewnością nie służą dla pożytku jako straż domowa, lecz dla jakiejś zabawy, polowania, czasami nawet dla robienia zbyteków ludziom. I za to wszystko mają być te psy uprzywilejowane!

Zasadniczo więc sprzeciwiam się stylizacyi tego paragrafu i nadaniu tego przywileju psom wojskowym.

Powtóre także ze względów praktycznych jestem temu przeciwny. Jeśli będzie w ustawie powiedziane, że psy wojskowe są wolne od opłaty, to wojsko będzie robiło z tymi psami co będzie chciało. Jeżeli ten przywilej ma już być przyznany psom wojskowym, to już dajmy także ten przywilej psom gospodarskim.

Sądzę zatem, że to co mówi Wydział krajowy o uprzywilejowaniu psów wojskowych, jest niedopuszczalne. Swoją drogą i to jeszcze zauważyć muszę, że to troszeczkę dziwnie wygląda, że dopiero z ministryum musiano zwrócić uwagę Wydziału krajowego, że Przeworsk nie jest miasteczkiem tylko miastem. Jak się okazało, był Przeworsk miastem jeszcze za czasów Rzeczypospolitej, a Wydział krajowy zdegradował je do rzędu miasteczka a dopiero Niemcy restytuowali tytuł miasta dla Przeworska. (Wesołość). Jest to rzeczywiście trochę zabawna kistorya.

Marszałek. Czy żąda kto głosu (nikt). Dyskusya zamknięta. Głos ma p. sprawozdawca.

Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński.** Co do przemówienia p. ks. Stojałowskiego zwracam uwagę, że w tekście ustawy właściwie niema wzmianki ani o jednej ani o drugiej kategorii psów, o jakich mówi p. ks. Stojałowski.

Co się tyczy uwolnienia od opłaty pewnych rodzajów psów t. j. takich, które służą jako straż domowa, to zależy to od paragrafu drugiego ustawy, który opiewa:

„Postanowienia wykonawcze, oraz wskazywanie wypadków, w których dozwolone będzie uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego“.

Jest to zatem pozostawione uchwale Rady gminnej, podlegającej zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Co do psów wojskowych to jest zastrzeżenie Ministerstwa, że nie będzie sankcya udzielona, jeżeli będzie nałożona opłata na psy do celów wojskowych używane.

Jak to w praktyce wykonywane będzie, za to nie ręczę i być może, że oczekiwania p. ks. Stojałowskiego mogą się spełnić.

Ale tu muszę podnieść, że sankcya nie będzie udzieloną, jeżeli Rada gminna nie zobowiąże się psów używanych do celów wojskowych uwolnić od opłaty.

W każdym razie ani o jednej ani o drugiej kwestyi niema w ustawie żadnej wzmianki.

Mimo tych obaw, które w pewnym kierunku mogą mieć pewną podstawę, przecież polecam ustawę Wysokiej Izbie do przyjęcia.

Marszałek. Dyskusya ogólna zamknięta. Przystępujemy do dyskusyi szczegółowej.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę en bloc zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez

czytania zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Z kolei następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostów na potoku Wiszence w Rudkach.

Sprawozdawca poseł **Dąbski** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Dąbski** (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na potoku Wiszence w Rudkach

Wysoki Sejmie!

Obszar dworski w Rudkach utrzymuje od najdawniejszych czasów most na potoku Wiszence w Rudkach na drodze gminnej II. kl., z Rudek do Podhajczyka wiodącej, i na mocy dawnego przywileju pobiera opłaty mytnicze według taryfy, wydanej ostatni raz przez władzę obwodową w Samborze dnia 8. marca 1861. L. 1966.

Uprawnienie to w myśl § 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 Nr. 43. dz. u. kraj. poddano rewizyi. C. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych orzekło prawomocnym reskryptem z d. 4 lutego 1902 L. 9218, że ono gaśnie z końcem roku 1900, o ile nie będzie odnowione w drodze ustawodawstwa krajowego.

Z tego powodu wniósł obszar dworski prośbę do Wydziału krajowego o wyjednanie nowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na rzecz powyższego mostu.

Most mierzy 20 m długości i 6 m szerokości; jest zbudowany z drzewa dębowego na trzech jarzmach środkowych z przyczółkami i skrzydłami: każde jarzmo o siedmiu pionowych palach po 6 m głęboko w ziemię zabitych i na krzyż belkami związanymi. Wysokość pokładu od dna rzeki wynosi 6.5 m.

Cały most składa się z 34 pilotów dębowych do 12 m długości o średnicy 0.30 m z 5-ciu kapturów wewnętrznych i 4-ch skrzydłowych po 7 m długości. Pokład, oszalowanie przyczółków i skrzydeł jest z brusów dębowych, 0.10 m grubych. Poręcze są z drzewa sosnowego na słupkach dębowych z zastrzałami i śrubami żelaznymi, przymocowanymi do dźwigarów.

Koszta budowy tego mostu pokryte wyłącznie przez obszar dworski, wynosiły 5.729 K 80 h.

Na podstawie przeprowadzonego przez Wydział powiatowy dochodzenia na miejscu stwierdziło c. k. Starostwo, że most ten znajduje się w dobrym stanie i że jest niezbędnie potrzebny dla celów publicznej komunikacji. Wydział powiatowy popiera wniesione podanie i zaznacza przytem, że most jest położony na bardzo ważnej drodze, łączącej ze sobą dwa miasta Rudki i Komarno. Przeciętne utrzymanie tego mostu wraz z amortyzacją kapitału wynosi rocznie — według obliczenia petenta — około 700 k. Na częściowe pokrycie wydatku służyć ma dochód z myta, który obecnie wynosi 600 K rocznie.

Oprócz mostu wyżej opisanego, obszar dworski jeszcze utrzymuje trzy inne mosty, swoim kosztem zbudowane, a mianowicie: jeden na rzece Wiszni we wsi Beńkowa — Wisznia, drugi na potoku t. z. Jaremkowskim w tejże wsi i trzeci na rzece Wiszni we wsi Jatwigi.

Wobec tego Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem obszarowi dworskiemu w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na potoku Wiszence w Rudkach według dotychczasowej taryfy, która jest niższa od taryfy I kl. obowiązującej na drogach krajowych.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na potoku Wiszence w Rudkach

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Rudkach prawo do pobierania myta od mostu na potoku Wiszence w Rudkach, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że — analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43) — w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Rudkach.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

1) przy każdym wozie od jednego bydła zaprzęzonego 2 (dwa) h ;

2) od bydła przepędzanych :

a) od każdego konia dorosłego, bydła rogatego, osła, muła, 2 (dwa) h ;
b) od pięciu świń albo cieląt 2 (dwa) h ;

c) od dziesięciu owiec 2 (dwa) h ;

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które są i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Od mniej jak pięciu sztuk pod b), a mniej jak dziesięciu sztuk pod c) wymienionych, nie należy pobierać żadnej opłaty.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dąbski**. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść, (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dąbski**. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Z kolei następuje: Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Jarosławiu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jarosław-Hucisko i Wydziałowi powiatowemu w Jarosławiu do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Jarosław-Kańczuga.

Sprawozdawca p. **Dąbski** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dąbski** (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Jarosławiu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej

Jarosław-Hucisko i Wydziałowi powiatowemu w Jarosławiu do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Jarosław-Kańczuga.

Wysoki Sejmie!

Koncesyami z dnia 12. lipca 1870 Nr. 57 dz. u. kr. i z dnia 5. stycznia 1877 Nr. 9 dz. u. kr. nadano Radzie powiatowej w Jarosławiu na czas nieograniczony prawo do poboru opłat mytniczych na trzech rogatkach na drodze powiatowej Jarosław-Hucisko.

W myśl §. 9 ustawy z dnia 5. lipca 1897 Nr. 43 dz. u. kr. koncesye te zgasy i obecnie tylko w drodze ustawodawstwa krajowego nowe koncesye udzielone być mogą.

Na podstawie uchwały sejmowej, zatwierdzonej najwyższem postanowieniem z dnia 30. kwietnia 1895 (Nr. 44 dz. u. kr.), miał także Wydział powiatowy w Jarosławiu prawo do poboru opłat mytniczych na drodze gminnej Jarosław-Kańczuga. Uprawnienie to było nadane na pięć lat. Reprezentacya powiatu Jarosławskiego w swoim czasie nie postarała się o przedłużenie tej koncesyi przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, zatem ona zgasy i obecnie na nowo tylko w drodze ustawodawstwa krajowego udzielona być może.

Na podstawie uchwały Rady powiatowej z dnia 13. listopada 1902. Wydział powiatowy odniósł się do Wydziału krajowego z prośbą o wyjednanie koncesyi Radzie powiatowej na pobór myta na powyższej drodze powiatowej Jarosław-Hucisko na dwóch rogatkach i Wydziałowi powiatowemu na drodze gminnej I. klasy Jarosław-Kańczuga na jednej rogatce.

Pobór opłat ma trwać do końca roku 1903.

1) Droga powiatowa Jarosław-Hucisko wynosi 27 45 km. rozpoczyna się w Jarosławiu przy gościńcu państwowym i prowadzi przez gminy Jarosław, Pawłosiów, Jankowice, Rudołowice, Rozwiance, Bystrowice, Tyniowice, Pruchnik i Jodłówkę do granicy powiatu Przemyskiego.

Droga ta została zbudowana przed erą autonomiczną. Na długości 6 km. zrekonstruowano ją w r. 1900 i 1901 na szerokość 6 m. Szerokość w koronie tej części drogi wynosi 4 m., grubość pokładu 0.28 m., maksymalne spadki 5%.

Reszta drogi ma spadki do 9%, szerokość 8 m., grubość pokładu 0.12 do 0.18 m.

Koszta rekonstrukcyi powyższej części wynosiły 43.921 K. 51 h., pokryte wyłącznie z funduszków powiatowych.

Wydatki na utrzymanie całej drogi w czasie od 1897 do 1901 r. wynosiły 61.803 K. 96 h.

Na częściowe pokrycie tych wydatków miała Rada powiatowa we wspomnianym czasokresie 41.539 K., 44 h. dochodu z myt. Resztę kosztów pokryła Rada powiatowa prawie wyłącznie dodatkami do podatków.

Ze względu na te dane, Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Radzie powiatowej proszonej koncesyi do poboru myta na drodze powiatowej Jarosław-Hucisko na rogatce „na Mokrej“ z wymiarem taryfy II. klasy i na rogatce w Jodłówce z wymiarem I. klasy, przyjętej ustawą z dnia 25. grudnia 1871 Nr. 18. dz. u. kr. z r. 1872 dla dróg krajowych.

2) Droga gminna I. klasy Jarosław-Kańczuga wynosi 14 km., rozpoczyna się w Jarosławiu przy drodze państwowej i prowadzi przez Jarosław, Tywonia, Pawłosiów, Szczytna, Cieszacin wielki, Cieszacin mały, Zarzecze, Roźniatów i dochodzi do granicy powiatu Łańcuckiego.

Szerokość drogi wynosi 6 m., szerokość pokładu 4 m., grubość 0.18 m. Najwyższe spadki mają 8%.

Droga została zbudowana w latach 1872—1885 kosztem około 120.000 koron. Jej utrzymanie w okresie 1896 do 1901 r. wynosiło 34.000 koron 22 h. na których pokrycie miał Wydział powiatowy dochód z myta w kwocie 12.314 k. 70 h. Resztę pokrył powiat z innych funduszków.

Wobec tych okoliczności Wydział krajowy oświadcza się za uwzględnieniem także tej prośby o udzielenie Wydziałowi powiatowemu do końca r. 1903 koncesyi na pobór myta na drodze gminnej I. klasy Jarosław-Kańczuga według najniższego wymiaru, ustanowionego dla dróg krajowych.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączone uchwały.

I. U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Jarosławiu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jarosław-Hucisko.

Art. I.

Radzie powiatowej w Jarosławiu nadaje się na czas od dnia ogłoszenia tej uchwały w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych do dnia 31. grudnia 1903 prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Jarosław-Hucisko pod warunkiem utrzymywania przed-

miotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §. 14 i 35 ust. 3 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch stacyach według następującego wymiaru:

1) Myto drogowe na Mokrej:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

2) Myto drogowe w Jodłówce:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

II. Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Jarosławiu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Jarosław-Kańczuga.

Art. I.

Na czas od dnia ogłoszenia tej uchwały w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych do dnia 31. grudnia 1903 nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Jaworów-Kańczuga Wydziałowi powiatowemu

w Jarosławiu, jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43), przy pomocy dobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2 i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na jednej stacyi według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie, do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dąbski.** Wnoszę przyjęcie I. uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia I. uchwały en bloc. Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje I. uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dąbski.** Wnoszę przyjęcie I. uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje I. uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dąbski**. Wnoszę przyjęcie II. uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia II. uchwały en bloc. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje II. uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dąbski**. Wnoszę przyjęcie II. uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje II. uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Porządek dzienny wyczerpany. W celu odpowiedzi na interpelacye głos ma członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**.

Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński** (czyta)!

Odpowiedź na interpelacyę

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu W. Sejmu z dnia 30. czerwca 1902, poseł **Krempa** i tow. wnieśli następującą interpelacyę do Wydziału krajowego.

Interpelacya

posła **Krempy** i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie preteusyj do Skarbu Królestwa polskiego.

Od szeregu lat zamieszczana bywa co roku w sprawozdaniu z czynności departamentu II. Wydziału krajowego następująca wzmianka:

„Sprawa rewindykacyi kapitałów od rządu rosyjskiego należących się funduszowi szkolnemu krajowemu mimo urgensów wniesionych do c. k. Namiestnictwa dotychczas załatwioną nie została“.

Wzmianka ta znajduje się w tegorocznym sprawozdaniu departamentu II. na str. 18.

Gdy takie zbyt ogólnikowe i z roku na rok dosłownie powtarzane zdanie, wcale nie daje żadnego wyjaśnienia o przebiegu sprawy, zapytują podpisani, czy Wydział krajowy jest w możności przytoczyć szczegółowe daty, kiedy właściwie wzmiankowane urgensy w r. 1901 do c. k. Namiestnictwa wniósł i czy nie zechce sformułować jakichś dalszych wniosków i Sejmowi jeszcze w ciągu tej sesyi przedstawić.

Na tę interpelacyę Wydział krajowy ma zaszczyt odpowiedzieć jak następuje:

Funduszowi szkolnemu krajowemu, jako prawonabywcy funduszu edukacyjnego b. wolnego miasta Krakowa należą się od ces. rosyjskiego rządu z tytułu dawnych długów kahalnych krakowskich sumy 49.031 zł. z 5% odsetkami od 1. listopada 1808 i 1368 złr. 20 gr. z 5% odsetkami od 1. lipca 1821.

Sumy te przyznane zostały przez centralną komisję likwidacyjną Królestwa Polskiego, ustanowioną na mocy Art. 34. traktatu między Austryą a Rosyą z dnia 3. maja 1815, a rzeczona komisya wystawiła na powyższe sumy t. z. dowody likwidacyjne, które są jedynymi dokumentami, na których powyższe pretensye do ces. rządu rosyjskiego oprzeby można. Dowody te nie znalazły się w aktach senatu rządzącego b. wolnego m. Krakowa a poszukiwania za niemi czynione u władz austriackich tudzież za pośrednictwem c. k. generalnego konsulatu w Warszawie, u władz rosyjskich, — mimo najuśilniejszych starań pozostały bez skutku.

Gdy jednak mimo braku tych dokumentów plynność owych sum żadnej nie ulega wątpliwości, próbował Wydział krajowy jeszcze w r. 1889 za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa skłonić c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty do ponownego peruszenia tej sprawy u ces. rządu rosyjskiego.

Odezwą z dnia 24. kwietnia 1898 l. 26.060 oznajmiło c. k. Namiestnictwo Wydziałowi krajowemu, że według reskryptu c. k. Ministra wyznań i oświaty z 27. października 1897 l. 24.112. interwencya dyplomatyczna rządu austriackiego w sprawie powyższych kapitałów nie doprowadziła do żądanego rezultatu.

Wobec tego nie pozostaje nic innego jak pretensye powyższe funduszu szkolnego krajowego jako nieściągalne wykreślić z ewidencji — co też Wydział krajowy zarządził.

Marszałek. Celem odpowiedzi na dalszą interpelację ma głos członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński (czyta) :

Odpowiedź

Wydziału krajowego na interpelację posła Jana Stapińskiego i Tow. w sprawie kasy pożyczkowej gminnej gminy Krynicy.

Poseł Jan Stapiński i Tow. wnieśli na posiedzeniu Wys. Sejmu z d. 9. lipca 1902 do Wydziału krajowego następującą interpelację :

Po zaprowadzeniu autonomii mniej więcej w r. 1868 utworzono w Krynicy pow. Nowy Sącz z funduszów spichlerzowych gminną kasę pożyczkową. Posiadała ona pierwotnie około 1200 złr. kapitału, a pod dobrym zarządem tamtejszego długoletniego naczelnika gminy Znamirowskiego wzrósł ten fundusz do wysokości przeszło 9000 koron. Między ruską częścią ludności Krynicy, przed niedawnym dopiero czasem, powstała myśl, aby tę kasę rozwiązać, a cały jej fundusz na inne cele obrócić. Utworzono tedy komitet, na którego czele stanął ks. Grzegorz Hnatyszak gr. kat. proboszcz z Krynicy, a ten komitet wystąpił z twierdzeniem, że fundusz ten powstał przy założeniu ze składek około 40 ruskich zamożniejszych gospodarzy i do nich należy.

Tenże proboszcz z Krynicy utrzymuje, że przedstawił także żądanie staroście z Nowego Sącza Jaroszowi, który mu słuszność przyznał, a następnie uchwalono po posiedzeniu rady gminnej w Krynicy, na którym był obecny starosta Jarosz, kiedy się polscy członkowie rady, którzy jej większość stanowią wydalili, i tylko kilku do kompletu niewystarczających Rusinów pozostało, aby tę kasę pożyczkową rozwiązać, a fundusze oddać przypuszczalnym właścicielom do rąk komitetu, wskutek czego zastępca wójta Stefan Krynicki wszystkie odnośne księgi, skrypta, obligi i gotówkę Hnatyszakowi w lecie 1901 roku wydał, nie zostawiając w aktach nawet śladu jaki był ostateczny stan tej kasy.

Uwiadomiony w lipcu br. o tym stanie rzeczy wysłał Wydział powiatowy nowosądecki dwa razy komisję do Krynicy — a druga, w której skład wszedł sekretarz Wydziału Merkl i starszy komisarz starostwa Ossoliński, zbadawszy stan rzeczy, wezwała rzeczonoego księdza o zwrot ksiąg i walorów, jednak bez skutku. Wskutek tego odstąpił Wydział powiatowy na żądanie starosty tę sprawę starostwu do ściągnięcia dotyczących ksiąg i efektów, a starosta Jarosz wysłał w

tym celu komisarza — sekretarza Grossera z asystencyą żandarmeryi do Krynicy. Komisya ta zrobiła, swoją drogą wbrew postanowieniom zasadniczych ustaw państwa ścisłą rewizyę, chociaż bezskuteczną u proboszcza, nie dając mu żadnego pisemnego zlecenia, ale ta czynność pozostała bez skutku, kasa gminna zabranych pieniędzy nie odzyskała, zachodzi obawa, że pieniądze gminie jako takiej przypadną, jeżeli Wydział krajowy wezas nie wkroczy i zamachu nie udaremnii.

To powoduje nas do zapytania :

1) Czy Wydziałowi krajowemu znana jest sprawa uszczuplenia funduszów kasy gminnej w Krynicy o kwotę 9.000 koron.

2) W jaki sposób zechce Wydział krajowy dopomóc do odzyskania tej sumy.

Wydział krajowy otrzymawszy powyższą interpelację zarządził zbadanie faktów w tej interpelacji przytoczonych przez Wydział powiatowy w Nowym Sączu i składa na podstawie sprawozdań tegoż Wydziału następne sprawozdanie.

Na podstawie jednomyślnej uchwały Rady gminnej w Krynicy założoną została w roku 1875 gminna kasa pożyczkowa z zakładowym kapitałem 1.700 złr. powstałym z zamiany funduszu spichlerzowego na gotówkę według ogólnego wzoru statutów wydanego dla wszystkich gmin w kraju.

Nadmienić musimy, że w ten sam sposób powstała z funduszów spichlerzowych bardzo znaczna ilość kas pożyczkowych gminnych w kraju.

Kasa pożyczkowa gminna w Krynicy rozwijała się pomyślnie i wzrosła z końcem roku 1899, jak zamknięcie udowodnia do 9254 K 90 h.

Przez cały czas 25 letniego istnienia kasy pożyczkowej gminnej w Krynicy nikt nie podnosił jakichkolwiek'prawno-prywatnych pretensyi do funduszów kasy pożyczkowej, dopiero wówczas, gdy przed paru laty został gr. kat. proboszczem w Krynicy ks. Gabriel Hnatyszak podniesioną została pretensya, jakoby kapitały kasy pożyczkowej były prywatną własnością pojedynczych uprawnionych, dawnych właścicieli ról, którzy zboże do spichlerza gminnego zsypywali.

Skutkiem tych agitacyi zapadła z początkiem roku 1901 uchwała Rady gminnej na rozwiązanie kasy pożyczkowej gminnej i na rozdzielenie funduszów między pojedynczych uprawnionych.

Na tem posiedzeniu p. c. k. starosty nowosądeckiego nie było.

Ponieważ uchwała Rady gminnej rozwiązująca gminną kasę pożyczkową wymaga do prawomocności wyższego zatwierdzenia a powzięta została w niedostatecznym komplecie, przeto odniósł się Wydział powiatowy do ck. starostwa z wnioskiem na zawieszanie takowej, co też ck. starostwo skutecznio.

Przeciw temu zarządzeniu ck. starostwa wniesiony został do ck. Namiestnictwa rekurs ck. Namiestnictwo zażądało przedłożenia wszystkich aktów dotyczących tej sprawy, które też Wydział powiatowy przesłał i obecnie żadnych aktów nie posiada.

Tymczasem ks. Hnatyszak nie czekając na orzeczenie Władz przybył do Urzędu gminnego w Krynicy w towarzystwie 10 ludzi i zabrał z urzędu księgi dłużników, skrypta dłużne, obligacje i gotówkę, czemu zastępca Naczelnika Krynicki [oporu nie stawiał.

Komisyjne poszukiwania za samowładnie zabraną kasą i dokumentami dokonane przez c. k. Starostwo na rekwizycję Wydziału powiatowego, tak samo cytowanie ks. Hnatyszaka z owymi ludźmi do c. k. Starostwa nie doprowadziło do celu, a ponieważ Wydział powiatowy nie ma aktów nie może wykonać swej uchwały i odnieść się do c. k. Prokuratorji Państwa celem wdrożenia śledztwa karnego. Wobec powyższego stanu rzeczy udaje się Wydział krajowy do c. k. Namiestnictwa z prośbą o przyspieszenie załatwienia rekursu, o którym powyżej mowa i o udzielenie aktów, które Wydział powiatowy przedłożył, ponieważ z całości wnioskować można, że zbadanie tej sprawy należy do c. k. Prokuratorji Państwa.

Marszałek. Celem odpowiedzi na trzecią interpelację do Wydziału krajowego głos ma Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński (czyta).

Odpowiedź na interpelację.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z d. 9. lipca 1902 poseł ks. Bohaczewski i tow. wnieśli następującą interpelację do Wydziału krajowego:

„Zważywszy, że płaca wyznaczona przez Administrację fundacyi Stanisława hr. Skarbka wynosi dla dozorców lasowych wszystkiego razem 17 zł. miesięcznie, z której oni mają utrzymać siebie i rodzinę;

Zważywszy, że oni wstępując do służby tylko pod moralnym przymusem rewers i zgodę na tak nędzne utrzymanie podpisują, a za

to żąda się od nich nie tylko całodziennej ale często i nocnej pracy i obecności w lesie;

Zważywszy, że jest to oczywiście ich wyzyskiwaniem, co takiej humanitarnej instytucji jak Fundacya hr. Skarbka nie przystoi;

Zapytują podpisani:

Czy gotów jest Wysoki Wydział krajowy wpłynąć, aby Administracya Fundacyi hr. Skarbka prośby i domagania się dozorców lasowych uwzględniła i podwyższyła im odpowiednio płacę.

Na tę interpelację Wydział krajowy ma zaszczyt odpowiedzieć, że podał ją w dosłownem brzmieniu Kuratorowi Fundacyi hr. Skarbka do wiadomości, że jednak z tytułu swej władzy nadzorczej na ustanowienie płac służby lasowej wpływać nie może.

Marszałek. Wpłynęły dwa wnioski i dwie interpelacje. Proszę p. sekretarza o odczytanie wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, że w kraju naszym w porównaniu z krajami jak Niższa i Wyższa Austria, Czechy i Morawa znajduje się nieproporcjonalnie mała liczba państwowych szkół średnich:

zważywszy, że z powiatu Łańcuckiego więcej aniżeli czterysta uczniów uczęszcza do szkół średnich, a w przeważnej części do gimnazjum w Rzeszowie

zważywszy wreszcie, że czynniki miejscowe jak gmina miasta Łańcuta, Rada powiatowa, oraz okoliczne gminy wiejskie, skłonne są do poniesienia bardzo znacznych ofiar pieniężnych jedynie w tym celu, ażeby można pozyskać utworzenie szkoły średniej w Łańcutcie

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby po osiągnięciu opinii Rady szkolnej krajowej przystąpił do założenia znaczniejszej liczby szkół średnich w Galicyi.

II. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy pomnożeniu państwowych szkół średnich w kraju przystąpił do założenia państwowej szkoły średniej w Ł a ń c u c i e.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby za pośrednictwem Koła polskiego w Wiedniu czynił usilne starania w kierunku wydawnego pomnożenia ilości państwowych szkół średnich w kraju.

Lwów, dnia 29. Grudnia 1902.

Wnioskodawca:
Zardecki w. r.

Małachowski, Tomaszewski, Rutowski, Wiśniewski, Fiedler, Rotter, Jabłoński, Schätzel, Tarnawski, Romanowicz, Łazarski, Ochrymowicz, Wilczkiewicz, Vayhinger, Michalski, Wurst, Maryewski, Maiss, Bujnowski, Lipiński, Witosławski, Huza, Stojałowski, Skołyzewski, Michałowski, Bojko, Stapiński, Krem-
pa, Merunowicz.

Wniosek

posła Stapińskiego i tow. w sprawie kar wojskowych.

Wychodźstwo czasowe za zarobkiem poza granice państwa, do Stanów zjednoczonych Ameryki północnej i indziej stało się w Galicyi nieodzowną koniecznością z powodu braku dostatecznych zarobków na miejscu, w kraju.

Wychodźstwo to, o ile, znajdując pomyślne warunki pracy i zarobku, zaoszczędza w kilku latach nieraz znaczniejsze kwoty, a zaoszczędzone pieniądze przynosi do kraju bądź to z długów oczyszcza odziedziczone gospodarstwo, bądź nowe zakupuje, bądź w inny sposób pomagają sobie finansowo, nie tylko nie może być uważane za szkodliwe, ale przeciwnie, jako pożyteczne zasługuje nawet na poparcie i opiekę — tak ze strony kraju, jak ze strony państwa.

Jest rzeczą dowiedzioną, że tysiące wychodźców przebywających w Stanach zjedn. Ameryki półn., często ze znacznymi zasobami gotówki ociąga się z powrotem do kraju z obawy przed srogimi karami wojskowymi, jakie nakładane bywają na tych, co albo stawiennictwo do popisu wojskowego zaniedbali, albo wyemigrowawszy po odbyciu służby wojskowej do ćwiczeń i kontroli wojskowej się nie stawili.

Leży to zarówno w interesie państwa, jak kraju, jak wreszcie tysięcy rodzin wychodźców, aby bądź przez poczynienie ulg, bądź przez zupełne darowanie kar, zachęcić takich wychodźców do powrotu.

Z tych względów - Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Ks. Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, aby w drodze zarządził bądź zupełne darowanie, bądź złagodzenie kar wojskowych, tak za odwołanie stawiennictwa do popisu wojskowego, jak za zaniedbanie ćwiczeń i kontroli wojskowej, przynajmniej dla tych wychodźców, których stosunki majątkowe do poszukiwania zarobku zmusiły.

Lwów, dnia 29. grudnia 1902.

Wnioskodawca:

Jan Stapiński w. r.

Tadeusz Cieński, Rayski, Bednarski, Bujnowski, Wurst, Kolischer, Vayhinger, Fruchtmann, Maiss, Krempa, Tomaszewski, Huza Bojko, Romanowicz, Rotter, Wiśniewski, Maryewski, Lipiński, Michalski.

Marszałek. Wnioski te są zaopatrzone dostateczną liczbą podpisów, pierwsze ich czytanie umieszczę na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń. Proszę o odczytanie interpelacyj.

Sekretarz p. Andrzej Lubomirski (czyta).

Interpelacya

posła Jana Stapińskiego i tow. do p. Komisarza rządowego w sprawie nękania nauczycieli ludowych karami stemplowemi.

W kwietniu 1902 r. podczas konferencji rolniczej we Lwowie wnieśli obradujący tam nauczyciele i kierownicy kursów rolniczych petycję i projekt reformy tej instytucji w szkolnictwie naszym nowej i słabej w środki, lecz pożytecznej, z równoczesną prośbą, należycie umotywowaną, o przyznanie im praw i płac nauczycieli szkół wydziałowych a to z tytułu ich stanowiska i kwalifikacji. Deputacya, której z wyboru koleżeńkiego przewodniczył sekretarz konferencji p. Wincenty Bieroński z Gdowa wręczyła ten memoriał Wiceprezydentowi Rady szkolnej krajowej p. drowi Płazkowi, który przyjął deputacyę uprzejmie i życzliwie i przyrzekł poparcie, uznając projekt reformy i petycję za usprawiedliwione i słuszne. Dotychczas sprawa nie została pomyślnie załatwioną. Natomiast c. k. Dyrekcya skarbu opodatkowała podpisy nauczycieli na petycji umieszczone w liczbie 40 nakładając podwójną karę stemplową w kwocie 80 K. i zażądała jej złożenia do końca grudnia b. r. pod rygorem egzekucji.

Wobec tego, że nigdy dotąd nie było praktykowanem, aby na zbiorowych petycjach mających na celu dobro powszechne a nie osobistą korzyść, wymagano stempla:

Wobec tego, że takie, nieuzasadnione przepisami skarbowemi wymaganie zdolne jest ukrócić a nawet często wręcz uniemożliwić wykonywanie prawa petycyonowania, z którego i tak w naszym kraju obywatele bardzo skromny czerpią użytek;

wobec tego, że w tym wypadku kara stemplowa, tak wysoka, dotyka ludzi biednych, bo nauczycieli ludowych, oddających swą pracę krajowi za bardzo mizerne wynagrodzenie;

Zapytują podpisani:

1. Czy c. k. Rząd zechce z urzędu unosić nałożenie grzywy stemplowej na nuczycieli, podpisanych pod wyżej podaną petycją?

2. Czy zechce na przyszłość zapobiedz takiemu ukróceniu praw obywatelskich przy pomocy środków fiskalnych?

Jan Stapiński Interpelant,

Vayhinger, Fruchtmann, Rayski, Michalski, Bujnowski, Kolischer, Krempa, Rotter, Bednarski, Bojko, Wiśniewski, Tomaszewski, Lipiński, Maiss.

Sekretarz p. Andrzej Lubomirski (czyta):

Interpelacya

do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika jako Prezydenta krajowej Dyrekcyi Skarbu.

W 1897 r. i następnych zawarł p. Franciszek Paschek z właścicielami gruntów w Starej wsi, Kruźlowej wyżniej i Posadowy, w powiecie Grybowskiem położonych, kilkadziesiąt kontraktów o terena naftowe.

Kontrakty takie jako lasowe, według ustawy i dawniejszej praktyki, stęplowano po 1 kor. od arkusza i od interesu z jednym właścicielem gruntu zawartego i udzielano w 8 dniowym terminie odpis wierzytelny każdego takiego kontraktu Władzy skarbowej.

Ck. powiatowa Dyrekcyja skarbowa w Nowym-Sączu jednak uznała te umowy za kontrakty spółki i wymierzyła od znacznej ich ilości należność stęplową po 10 kor. od każdego właściciela gruntu strącając atoli z wymierzonej kwoty użyte do kontraktu stemple.

Zapratywanie to w załatwieniu rekursów potwierdziła także i ck. krajowa Dyrekcyja skarbowa we Lwowie. Pod grozą egzekucyi nabywca terenów zmuszony był wymierzone należności zapłacić.

Wskutek rekursów od decyzji obu tych Władz skarbowych, ck. Ministerstwo-Skarbu wszakże orzekło, że kontrakty takie uważać należy za kontrakty dzierżawy i wymierzyć od nich należność stemplową — według wartości i II skali a zarazem wniosło i uchyliło zarekurowane orzeczenia niższych Władz i wydane odnośnie wezwania płatnicze polecając zwrócenie stronie zapłaconych już należności (orzecz. Ministr. Skarbu: 22/5 1899, L. 56.182 1/98 i 22/10 1899, L. 30.576 oraz inne).

Takie decyzje ck. Ministerstwa Skarbu intymowała ck. krajowa Dyrekcyja skarbu c.

k. powiatowej Dyrekcyi skarbowej w Nowym-Sączu dnia 12 czerwca 1899 L. 59.491—9 listopada 1899 L. 115.640—21 listopada 1899 L. 115.998 itd. —

A zarazem poleciła zarządzić odpisanie i zwrócenie stronie wymierzonych i pobranych nieprawnie kwot.

Wskutek tego powiatowa Dyrekcyja skarbowa w Nowym-Sączu asygnatami z dnia 26 kwietnia 1900 L. 10.179 względnie z 23 sierpnia 1900 L. 21.526 oraz z dnia 30 czerwca 1900 L. 16.496 i innemi ze względu, że przypadające należności od kontraktów według wartości i II skali, stemplami do aktów użytymi, aż nadto pokryte zostały, poleciła ck. Urzędowi podatkowemu w Grybowie, by wymierzone do B. rej. poz. 248, 249, 266, 318, 417, 549, 550, 591, 993, 994, 263, 264, 265, 267, 273, 274, 276, 290, 473, 132, 893, 950, 951, 581, 471, 666/897 tudzież do B. rej. poz. 130, 131, 133, 472 i 641/99 należności stronie zwrócił i wypłacił co też istotnie nastąpiło.

Zdawałoby się, że kwestyja ta raz na zawsze powyższemi orzeczeniami c. k. Ministerstwa Skarbu załatwioną została.

Okazuje się jednak niestety, że c. k. powiatowa Dyrekcyja skarbowa w Nowym-Sączu ignoruje powołane orzeczenia ministeryalne, albowiem od identycznej z wyżej wspomnianemi kontraktami umowy z dnia 24. marca 1897, ze 108 właścicielami nadającymi p. Franciszkowi Paschkowi prawo poszukiwania nafty na ich gruntach, zawartej, stemplami na 115 kor. na pierwszym arkuszu opatrzonej, wymierzyła wezwaniem płatniczem z dnia 15. listopada 1902 do B. rej. poz. 1351/02, uważając tę umowę za kontrakt spółki (?!) a nie jak Ministerstwo skarbu w powołanych wyżej wypadkach orzekło, za kontrakt dzierżawy, licząc po 10 k. od właściciela gruntu, po strąceniu użytych do pierwszego arkusza aktu stępli na 115 K., dodatkową należność 965 koron.

Od wymiaru tego wniósł oczywiście p. Franciszek Paschek rekurs, który jednak nie ma mocy wstrzymującej a nim załatwiony zostanie, strona będzie zmuszoną tę należność choć niesłusznie wymienioną zapłacić i czekać na zwrot onejże i to bez procentów może kilka lat ;

zważywszy, że postępowanie powiatowej Dyrekcyi skarbowej w Nowym Sączu jest w tym wypadku bezprawne i nielegalne, narażające stronę na koszka rekursu i utratę procentów od ewentualnie zapłaconej należności, których to kosztów i procentów Władze skarbowe niewzracają i zważywszy, że takie postępowanie rozgorycza strony, pod-

kopuje zaufanie i powagę Władzy, podpisani zapytują:

czy Jego Ekscelencya byłby skłonym zarządzić, by wniesiony w tej sprawie rekurs jak najrychlej załatwiono i by nieściągano od strony w drodze egzekucji wymierzonej do dodatkowej należności 965 K. aż do wydania prawomocnego orzeczenia — jakoteż czy Jego Ekscelencya zechce zapobiedz temu, aby w przyszłości podwładne Władze skarbowe nie dopuszczały się podobnej samowoli.

M. Huza
Interpelant.

Bujnowski, Żardecki, Łazarski, Vivien, Tomaszewski, Michałowski, Romanowicz, Rotter, Schötzel, Vayhinger, Maryewski, Wilczkiewicz, Michalski, Lipiński, Stapiński, Wiśniewski, Maiss, Bojko.

Marszałek Interpelacje te są zapatrzone dostateczną ilością podpisów przeto udzielię ich p. komisarzowi rządowemu.

Następne posiedzenie odbędzie się dziś o godzinie 7 wieczorem z następującym porządkiem dziennym (czyta):

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy krajowej o uwolnieniu budynków ze zdrowymi i tanimi mieszkaniami dla robotników od dodatków do podatku domowo-klasowego, domowo-czynszowego tudzież od 5% podatku od dochodów z domów czasowo uwolnionych od podatku.

Sprawozdanie komisji budżetowej o przewizoryum budżetowem na pierwsze trzy miesiące roku 1903.

Sprawozdawca poseł Stanisław Badeni.

Następne posiedzenie zatem dziś o godzinie 7 wieczorem. Posiedzenie zamykam.

Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 35. w południe.

